

Informatiegids

FOKKE & SUKKE
HEBBEN EEN NIEUWE ONDERWIJSMETHODE ONTDEKT

ZÓ HEE!!

**DAT "LEREN"
DAT WERKT
ECHT GOED!!!**

Tweede fase

SCHOOLJAAR 2024-2025

Inhoud

Inleiding	2
1. Het examen	2
2. De overgang	5
3. Het onderwijs	6
4. Wijzigingen binnen de profielkeuze	7
5. De begeleiding	8

Inleiding

Welkom in de tweede fase!

Vanaf het vierde leerjaar begint voor de leerlingen de tweede fase. Dit deel van hun schoolcarrière staat in het teken van het behalen van het diploma. Al in de vierde klas worden er schoolexamens (SE's) afgenomen. De cijfers die voor die SE's worden gehaald tellen mee voor het eindexamen. Het einde van de tweede fase wordt afgesloten met het centraal schriftelijk eindexamen. De leerlingen zullen de komende jaren moeten investeren in zichzelf en in school om voldoende kennis en vaardigheden op te doen voor dat eindexamen.

Onderwijs is meer dan cijfers halen. Uiteindelijk is het belangrijk dat de leerlingen goed toegerust zijn om, na het behalen van het diploma, succesvol te worden in het hoger onderwijs: het hbo of de universiteit. Daar is meer voor nodig dan alleen vakkennis. Het gaat ook om zelfdiscipline, zelfredzaamheid en zelfvertrouwen.

Om al deze dingen te bereiken hebben we in het onderwijs een aantal keuzes gemaakt. Enerzijds krijgen de leerlingen bij moeilijke vakken veel lessen, anderzijds bij vakken waar de leraar minder nodig is weinig uren en moeten ze veel zelf doen.

In deze informatiegids zetten we alle gegevens van de tweede fase op het Scheldemond College op een rijtje. De gids is ook te vinden op de schoolsite.

Wij wensen iedereen een heel succesvolle periode toe.

Team havo/vwo bovenbouw

IK KAN ALLES

**MAAR DAAR IS WEER
GEEN DIPLOMA VOOR**

het
broertje
van
Loesje

Postbus 1045
6801 BA Arnhem
www.loesje.nl

1. Het examen

Het examendossier

In de loop van klas 3 hebben de leerlingen een profiel gekozen. Dit profiel bestaat uit een aantal gemeenschappelijke vakken die voor iedereen op de opleiding verplicht zijn, zoals Nederlands en Engels. Daarnaast is er een profiel gekozen met daarin verplichte vakken en een of meerdere keuzevakken. En als laatste is het vakkenpakket compleet gemaakt met een keuzevak (en een eventueel extra vak). Een vakkenpakket op de havo bestaat uit minimaal 7 vakken, een vakkenpakket op het vwo uit minimaal 8 vakken.

Het uiteindelijke eindcijfer voor deze vakken, dus het cijfer dat op de cijferlijst bij het diploma komt, wordt bepaald door het op één decimaal afgeronde gemiddelde van de schoolexamens en het cijfer dat is behaald voor het centraal eindexamen. Deze twee cijfers worden gemiddeld en afgerond naar een geheel getal. Als voorbeeld kijken we naar een leerling die voor het vak biologie gemiddeld een 6,4 voor de schoolexamens heeft gehaald. Als deze leerling voor het eindexamen een 6,7 haalt, dan is het gemiddelde een 6,55. Het eindcijfer wordt daarmee een 7. Haalt dezelfde leerling een 6,5 voor het eindexamen, wordt het gemiddelde een 6,45. Dat zou een 6 betekenen op de eindlijst.

De uitslag van het eindexamen wordt aan het einde van het laatste schooljaar bepaald na het centraal schriftelijk eindexamen. Alleen het vak BSM is hierop een uitzondering. Dit vak heeft alleen een schoolexamen en het eindcijfer in het examendossier bepaalt dus het eindcijfer voor het vak BSM.

Vanaf de vierde klas start bij verschillende vakken, in bepaalde onderdelen, het eindexamen al. Zo worden bijvoorbeeld de vakken maatschappijleer en ckv/kcv (grotendeels) af afgesloten in het vierde leerjaar. Het examendossier wordt beheerd door de examensecretaris van de afdeling havo/vwo, mevrouw Lievense.

Via het portaal kunnen de leerlingen en de ouders alle resultaten zien. Veertien dagen na publicatie in Somtoday staan de cijfers vast, tenzij hiertegen tijdig bezwaar is aangetekend.

Programma van toetsing en afsluiting

In het examendossier staan alle cijfers die zijn behaald gedurende de schoolloopbaan en die meetellen voor het schoolexamencijfer. Welke cijfers onderdeel uitmaken van het examendossier is terug te vinden in het programma van toetsing en afsluiting (PTA). In het PTA is per vak vastgelegd welke toetsen worden afgenomen, wanneer, hoeveel procent zij meetellen voor het gemiddelde van dat vak en of er voor de toets een herkansingsmogelijkheid is. Tenslotte staan in het algemeen gedeelte van het PTA de regels rond het schoolexamen. Op alle onderdelen van het examendossier is het examenreglement van toepassing. Het PTA en examenreglement wordt voor 1 oktober 2024 vastgesteld en is daarna voor iedereen terug te vinden op de schoolsite en op de ELO in het vak "Exameninfo".

Combinatiecijfer

Een van de eindcijfers die de uitslag van het examen bepalen, wordt het combinatiecijfer genoemd. Dit cijfer bestaat uit 1 of 2 schoolexamenvakken en het profielwerkstuk (PWS). De (op gehele) afgeronde eindcijfers voor deze onderdelen van het examen worden gemiddeld en dat (op gehele) afgeronde gemiddelde is het combinatiecijfer. Het combinatiecijfer kan voor de eindlijst compensatie opleveren, maar ook een tekort. Geen enkel van de vakken/ onderdelen die samen het combinatiecijfer vormen, mag worden afgesloten met het eindcijfer 3 of lager. De inhoud van de vakken maatschappijleer en CKV is vastgelegd in het PTA. Het profielwerkstuk is een zelfstandig onderzoek dat wordt uitgevoerd binnen een van de door de leerling gekozen vakken naar een onderwerp naar keuze. Het PWS-traject wordt opgestart in het tweede deel van het voorexamenjaar en afgerond aan het begin van het examenjaar.

Het combinatiecijfer bestaat uit de volgende onderdelen:

Havo	Atheneum	Gymnasium
Maatschappijleer	Maatschappijleer	Maatschappijleer
Culturele en kunstzinnige vorming (CKV)	Culturele en kunstzinnige vorming (CKV)	Profielwerkstuk
Profielwerkstuk	Profielwerkstuk	

Leerlingen die de gymnasiumopleiding volgen hebben vrijstelling van CKV, omdat zij binnen het vak Latijnse Taal en Cultuur (LTC), klassieke culturele vorming (KCV) krijgen. Bij een wisseling naar de atheneumopleiding zullen de resultaten van KCV zo veel als mogelijk worden omgezet naar het PTA van het vak CKV. CKV-onderdelen die op die manier niet kunnen worden afgerond, zullen door de overstapper moeten worden ingehaald.

Lichamelijke opvoeding

Voor het vak lichamelijke opvoeding (l.o.) moet minstens een voldoende eindresultaat bereikt worden. Er is dus geen eindexamencijfer, maar een beoordeling “onvoldoende”, “voldoende” of “goed”. Alleen met een van de laatste twee beoordelingen is het dus mogelijk het diploma te behalen.

Rekenen

Leerlingen zonder wiskunde in hun profiel moeten aantonen dat zij rekenvaardigheden op voldoende niveau beheersen door het maken van een aantal verplichte schoolexamens. Met deze leerlingen wordt contact opgenomen door de rekencoördinator, dhr. J. Clowting.

Examencommissie Sardijn

Alle zaken rondom het afnemen van schoolexamens en het centraal examen worden geregeld door leden van de examencommissie van de school:

- Dhr. D. Goossen (examencoördinator)
- Mw. K. Lievense (examensecretaris)
- Dhr. K. Ebert (lid examencommissie)

2. De overgang

Naast cijfers die tellen voor de overgang, kunnen in de niet-examenklassen ook cijfers gegeven worden die tellen voor de overgang én het schoolexamendossier. Hoe het rapportcijfer per vak tot stand komt, vertelt de vakdocent de leerlingen aan het begin van het schooljaar en is terug te vinden in het programma van toetsing van het betreffende vak. Dit programma van toetsen wordt in ieder geval voor de leerlingen inzichtelijk via de ELO in het vak “Toetsweken”.

De overgangsregeling is in alle tweede fase-klassen een afgeleide van de slaag-zakregeling van het eindexamen geldend bij het eindexamen van dit cohort. Deze slaag-zakregeling is hieronder terug te vinden.

Je bent geslaagd als je aan álle volgende 4 punten hebt voldaan:

1. *Het gemiddelde van al je centraal examencijfers is 5,5 of hoger*
2. *Je voldoet aan de kernvakkenregel: bij je eindcijfers in het rijtje Nederlands, Engels en wiskunde komt ten hoogste een 5 voor (dus een 5 en verder 6 of hoger of alle drie 6 of hoger)*
3. *Je eindcijfers (incl. je combinatiecijfer) voldoen aan de volgende eisen:*
 - *al je eindcijfers zijn 6 of hoger, of*
 - *je hebt een 5 en al je andere eindcijfers zijn 6 of hoger, of*
 - *je hebt een 4 en al je andere eindcijfers zijn 6 of hoger én het gemiddelde van al je cijfers is ten minste 6,0, of*
 - *je hebt twee 5-en of een 5 en een 4 en al je andere eindcijfers zijn 6 of hoger én het gemiddelde van al je cijfers is ten minste 6,0*
4. *Het vak lichamelijke opvoeding is beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'*

Indien de leerling niet voldoet aan de slaag-zakregeling van het eindexamen, maar wel zou kunnen slagen in het tweede tijdvak van het examen, is deze leerling een bespreekgeval. Deze bespreekruimte is beperkt tot die gevallen waarin een verhoging van het resultaat van 1 vak met 1 punt zou leiden tot een overgang.

Wat gebeurt er bij doubleren?

In principe doet een leerling die is blijven zitten het hele programma over. Eventuele schoolexamenresultaten vervallen. Bij vakken, die volledig afgesloten zijn en waarvoor een voldoende eindexamencijfer behaald is, zijn er twee mogelijkheden:

1. De leerling doet het vak over, volgt de lessen en probeert een hoger cijfer te halen (het hoogste cijfer telt)
2. De leerling behoudt het behaalde cijfer, volgt de lessen niet, maar gaat (verplicht!) werken in een daarvoor op school beschikbare ruimte.

De keuze tussen bovengenoemde opties wordt aan het begin van het schooljaar door de leerling gemaakt en geldt het gehele schooljaar. De school heeft de bevoegdheid de keuze voor 1 om te zetten in de verplichting van 2, wanneer het gedrag en/of de inzet van de leerling daartoe aanleiding geven. Deze regeling geldt ook voor het profielwerkstuk.

3. Het onderwijs

Het onderwijs in de tweede fase verschilt op het eerste gezicht niet veel van dat in de onderbouw. Echter, veel meer dan de leerlingen in de onderbouw gewend waren, krijgen ze nu opdrachten die over een tamelijk lange periode gespreid zijn en waaraan bovendien in de lessen geen tijd of aandacht besteed kan worden. De lessen zijn daardoor intensiever qua kennisoverdracht. Buiten lestijd moet niet alleen de leerstof verwerkt worden, maar moeten ook allerlei andere opdrachten uitgevoerd worden. Dat eist van de leerling vaardigheden op het gebied van zelfdiscipline en planning.

Z-band

De vakken KCV (onderdeel van Latijn), CKV en maatschappijleer worden tijdens twee lesuren in de week collectief aangeboden in de mediatheek. Deze lesuren staan als Z-band in het rooster.

De opdrachten voor de vakken worden individueel door de havo 4- en vwo 4- leerlingen uitgevoerd onder begeleiding van de aanwezige vakdocenten en begeleiders.

De leerlingen vinden informatie over de Z-band op de ELO.

Aanwezigheid bij de Z-band is altijd verplicht, ook al is een van de begeleidende docenten afwezig. Bij de start van het schooljaar krijgen de leerlingen een apart introductieprogramma voor de Z-band.

4. Wijzigingen binnen de profielkeuze

In de loop van het derde leerjaar heeft elke leerling een weloverwogen keuze gemaakt voor het vakkenpakket voor de tweede fase en daarmee voor het eindexamen. Niettemin hebben leerlingen af en toe spijt van hun keuze, vallen vakken tegen of is de keuze wat te hoog gegrepen.

In de tweede fase is het bijna niet meer mogelijk van eenmaal gemaakte keuzes af te wijken. Als er in loop van het 4^e leerjaar onverhoopt toch nog wijzigingen van vakken door een leerling gewenst worden, wordt individueel onderzocht wat de mogelijkheden zijn. Dit gebeurt in samenspraak met de mentor, de vakdocent, de roostermaakster en de decaan. Zoals reeds aangegeven kan het dus voorkomen dat de gewenste wijziging niet mogelijk is.

Tenslotte geldt voor alle leerlingen dat ze desgewenst beoordeeld worden op de resultaten in de door de wetgever verplichte hoeveelheid vakken: een leerling kan dus niet blijven zitten of zakken op “extra” gevolgde vakken.

Let op! Het profielwerkstuk moet zijn uitgevoerd bij een vak waarin ook examen gedaan wordt. Als een leerling ervoor kiest om het profielwerkstuk bij het extra vak te maken, dan kan de leerling dat vak niet meer laten vallen!

**IK LEER ME
BONT EN BLAUW**

**MET VALLEN
EN OPSTAAN**

Loesje

Postbus 1045
6801 BA Arnhem
www.loesje.nl

5. De begeleiding

De leerstof in de tweede fase is steeds moeilijker op eigen kracht door de leerling te beheersen. Dat geldt zeker bij de CE-vakken. Ook goede leerlingen hebben de leraar steeds meer nodig. Het boek bestuderen is vaak niet voldoende. In de les moeten de leerlingen er, letterlijk en figuurlijk, bij zijn. Het letterlijk erbij zijn wordt bewaakt door het absentiebureau van de school. Het figuurlijk erbij zijn wordt in de eerste plaats bewaakt door de leraar. In beide gevallen geldt dat de eigen verantwoordelijkheid van de leerling groeit.

Ondersteuning algemene vaardigheden

In de bovenbouw kunnen de leerlingen extra hulp krijgen op het gebied van leervaardigheden, leesvaardigheid en omgang met stress en faalangst. Na de herfstvakantie is voor zowel leerlingen als docenten vaak duidelijk of er extra ondersteuning nodig is voor de aanpak van het leren en het omgaan met druk. Vanaf dat moment kan op advies van de mentor of op eigen initiatief worden ingeschreven op korte begeleidingstrajecten voor leeraanpak en/of omgang met stress. Dit kan gedurende het hele schooljaar vanaf de herfstvakantie.

Rol van de mentor

De bewaker van het hele proces is de mentor. De leerling kan bij de mentor terecht met al wat hij/zij/hen van belang vindt. De mentor zorgt ook voor controle. Hij/zij voert, ook ongevraagd, gesprekken met de leerlingen over de vorderingen en het welbevinden. Hij/zij vertegenwoordigt de leerling in (rapport)vergaderingen en leerlingbesprekingen en doet namens de leerling of diens ouders mededelingen aan zijn/haar collega's.

De mentor is voor de ouders en de leerlingen het eerste aanspreekpunt binnen de school.

De tweede fase is tevens een fase in het leven van leerlingen waarin de deur naar de maatschappij steeds verder opengaat. Dat is niet altijd een prettige ervaring, soms zelfs een bedreigende. Veel leerlingen lopen tegen ervaringen op, die ze niet alleen kunnen verwerken. In zo'n geval is het goed te weten dat, onder voorwaarde van vertrouwelijkheid, op school gepraat kan worden met de counselor. Die probeert goede raad te geven en te helpen onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om iets op te lossen. Voor de afdeling havo/vwo is mevrouw G. Wisse (docente Nederlands) de counselor. Ook voor ouders is de counselor in geval van problemen met hun kind beschikbaar. De counselor heeft regelmatig overleg met het Zorg Advies Team (Z.A.T.), waarin ook de schoolarts, de schoolmaatschappelijk werkster en de ondersteuningscoördinator, mevrouw Korver, een plek hebben.

Dat de deur naar de maatschappij steeds verder opengaat, betekent ook dat het voor de leerlingen tijd wordt om beslissingen te gaan nemen over toekomstige studie en beroep. De begeleiding op dit terrein is in handen van de decaan, mevrouw Baas. Zij verzorgt voor alle leerlingen de verplichte loopbaanoriëntatie om de leerlingen tot een zo goed mogelijk gemotiveerde toekomstkeuze te laten komen.

Daarnaast is zij het aanspreekpunt voor leerlingen en ouders bij profiel- en vakkenkeuzes en eventuele wijzigingen daarin. Tenslotte kan men bij haar terecht met vragen over arbeidsmarktperspectieven, afstudeermogelijkheden en studiefinanciering.

De coördinatie van de totale leerlingenzorg is in handen van de teamleider havo/vwo bovenbouw, dhr. K. Ebert.